

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Intézmény neve: **Budapest V. kerületi Hild József Általános Iskola**

Készítette: a Budapest V. Kerületi Hild József Általános Iskola nevelőtestülete

TARTALOMJEGYZÉK

1. NEVELÉSI PROGRAM.....	8
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.2 A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos célok és feladatok	10
1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	11
Egészségnevelési program	11
1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	12
1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	13
1.3.3 Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:	13
1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő módszerek:.....	14
1.4.2 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:	14
1.4.3 Diákönkormányzat.....	14
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai.....	14
1.5.1 A pedagógusok feladatai	14
1.5.2 Az osztályfőnökök feladatai	15
1.5.3. A közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként (<i>Az 1. számú melléklet tartalmazza.</i>)	16
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések	16
1.6.1 Sajátos nevelési igényű tanulók	16
1.6.1.1 Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók speciális fejlesztéséhez.....	16
1.6.1.2. Fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók fejlesztéséhez	17
1.6.5 Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása.....	17
1.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	17
1.6.7 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	18
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	19
1.8 Kapcsolattartás a partnerekkel	20
1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	20
1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	22
2. HELYI TANTERV	23
2.1 Német nemzetiségi (alsó tagozat) és emelt német nyelvi (felső tagozat) osztályok,.....	23
2.2 Emelt szintű matematika – angol nyelvi osztályok, 2024-25-ös tanévtől	24

2.3 Emelt szintű matematika – angol nyelvi osztályok, 2025-26-ös tanévtől felmenő rendszerben	25
2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása.....	26
2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	26
2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	27
2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	27
2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	27
2.5 Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása.....	28
2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	28
2.7 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek	29
2.7.1 Erdei iskola	29
2.7.2. Nyelvi tábor	31
2.7.3. Téma nap.....	31
2.7.4 Témahetek.....	31
2.8 Sajátos pedagógiai módszerek, eszközök	31
2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	31
2.10 Az otthoni felkészülés.....	33
2.10.1 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei.....	33
2.10.2 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának korlátai	33
2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	33
2.11.1 Csoportbontások szervezési elvei	33
2.11.2 Egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	33
2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek	33
2.13 Egészségnevelési és környezeti nevelési program.....	34
2.13.1 Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja.....	34
2.13.2 Helyzetleírás	34
2.13.3 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	34
2.13.3.1 Iskolai étkeztetés.....	34
2.13.4 A személyiség fejlesztése	35
2.13.5 Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció.....	35
2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	35
2.14.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	38
3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	40
3.1 a Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések.....	40

3.1.1 A pedagógiai program érvényességi ideje	40
3.1.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata	40
3.1.3 A pedagógiai program módosítása.....	40
3.1.4 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala	40
3.2 A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok	41
1. melléklet: Közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként.....	42
2. melléklet: Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók speciális fejlesztéséhez	45
4. melléklet: A Hild József Általános Iskola fejlesztőpedagógiai programja.....	53
3. melléklet: A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:	59

Jogszabályi háttér

A pedagógiai program tartalmát meghatározó jogszabályok és dokumentumok:

- 2011.évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről;
- 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról;
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról;
- 51/2012.(XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről;
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről

Bevezetés, preambulum

Az iskola épülete a Belváros szívében épült 1840 körül, a terveket Hild József készítette, akiről az iskola később a nevét is kapta. Az épület lakóháznak készült, általános iskolának 1958 őszétől ad helyet. Az épület többször esett át nagyobb átépítésen, amikor például a tetőtér átalakításával újabb csoportszobákat, szaktantermeket adtak át az intézmény tanárainak és diákjainak. Az eredeti nagy aula, a tágas lépcsőház és a széles folyosók, a díszes kovácsoltvas korlátok kellemes környezetet adnak az épületben folyó munkához.

Az iskola vezetése és tantestülete az első évektől kezdve kiemelt küldetésének tartotta a tanulók magasszintű oktatását és nevelését. Az elsők között vezette be például az angol nyelv oktatását. Az alsó tagozaton német nemzetiségi nyelvoktatás folyik. Azóta is kiemelt szerepet tölt be a pedagógiai programban az idegennyelvek oktatása. Ugyanúgy fontos szerepe van évtizedek óta a matematika oktatásának. Felső tagozaton emelt szintű matematika-oktatás folyik.

Évfolyamonként jelenleg két-két osztály működik. Az „a” osztályok német nyelvet tanulnak heti 5 órában. Alsó tagozaton nemzetiségi nyelvoktató osztályként, felső tagozaton emelt szintű nyelvi osztályként dolgoznak. Az évfolyamok párhuzamos „b” osztályai angol- matematika orientációjú osztályok. Felső tagozaton heti 4 órában angolt, heti 5 órában matematikát tanulnak a tanulók.

A tantestület legfontosabb céljai közé tartozik, hogy a diákokat eredményesen készítse fel a középiskolai tanulmányokra. Minden évfolyamon magas szintű oktató és nevelő munka folyik, melynek eredménye, hogy igen sok hildes diáknak sikerül jó hírű középiskolában folytatni tanulmányait.

Az iskolában folyó oktató munka mellett folyamatosan nagy hangsúlyt kap a szabadidő tartalmas eltöltése, a kulturális és sportesemények, versenyek, táborok, a közösségépítés, a „hildes tudat” erősítése.

A tantestület tagjai között is többen vannak, akik ennek az iskolának voltak diákjai. Mindez azt mutatja, hogy a Hild iskolában folyó több évtizedes munka eredményes.

Az iskola felső vezetése évtizedek óta háromtagú. A mindennapi operatív munkát a munkaköri leírásban rögzítettek alapján, de azt rugalmasan kezelve végzik. Az egyik helyettes az alsó, másikuk a felső tagozat munkáját koordinálja és a további feladatok speciális jellegük alapján kerülnek elosztásra.

Igyekszünk stabil nevelőtestületet biztosítani, több kollégánk több évtizede dolgozik iskolánkban.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munkát pedagógiai asszisztensek, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus, könyvtáros, iskolatitkár, rendszergazda segítik.

Köznevelési dolgozóként segíti a működést 2 portás, 1 ügyviteli ügyintéző és 1 kézbesítő.

A fenntartó anyagi támogatásain túl bizton számíthatunk iskolánk Hild József Alapítványának pénzügyi segítségére.

A tantestület tagjai nyitottak a szakmai fórumokra, továbbképzésekre a magas színvonalú szakmai munka folyamatos fejlesztése érdekében és nagy számban kapcsolódnak be a pedagógus minősítési folyamatba.

Az intézményben hét szakmai munkaközösség működik. Minden pedagógus tagja legalább egy munkaközösségnek. A munkaközösség munkáját éves tervben tervezik meg és a félév illetve tanév végén beszámolnak a tantestületnek és a vezetőségnek arról, miként sikerült a tervet teljesíteni.

Az iskolai élet szinte minden területén nélkülözhetetlen a digitális írástudás. Tantermeink interaktív táblával, vagy projektorral és kivetítővel felszerelve állnak a korszerű tanítás szolgálatára. Az internet hálózat az egész iskolaépületet lefedi.

Az iskola tanulói létszáma változó, évfolyamonként 2-2 osztály indítását engedélyezi a fenntartó. Belvárosi iskola lévén a körzeti, kerületi gyerekek száma alacsony (közel 40%). Sok szülőnek a munkahelye van az iskola közelében vagy ajánlás útján találja meg az iskolát. A tanulók egy tizede a főváros vonzáskörzetéből, a többiek a főváros különböző kerületeiből járnak be. Sok olyan diákunk van, akinek édesanyja vagy édesapja az iskola régi tanítványa volt és napi szinten vállalja a többletidőt ahhoz, hogy régi iskolájába járassa saját gyermekét is. Ez egy jó visszajelzés arra, hogy helyes úton járunk az nevelő-oktató munkánk során.

Iskolánkban külföldi állampolgársággal rendelkező diákok is tanulnak, és előfordul, hogy az iskolába jelentkező gyerek még magyarul sem tud, vagy nagy nehézségei vannak a magyar nyelv megértésével. Ilyenkor az eredményes oktató-nevelő munka különleges többletenergiát igényel az érintett pedagógusoktól, ugyanakkor ezen gyerekek jelenléte az iskolában színesíti az iskolai életet, a másság elfogadására ösztönöz, jobban felkészíti a gyereket a multikulturális környezetben való helytállásra. Számukra sikerrel működtetjük magyar mint idegennyelv foglalkozásainkat, amely segíti ezen tanulóknak a kommunikációban való gyors felzárkózást, illetve a tanulmányi előrehaladásukat is.

1. NEVELÉSI PROGRAM

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A tudatos nevelési értékközvetítés és a színvonalasan szervezett ismeretátadás adja pedagógiai alapvetésünk gerincét. Nevelési céljaink a társadalomban széleskörűen elfogadott, humanisztikus normák köré szerveződnek.

Pedagógiai koncepciónkban az egyén és a közösség fejlődése a kölcsönösségen alapul, így mindkét fejlesztési terület hangsúlyos.

Nevelési folyamat felfogásunk a diákok aktivitására épül, magát a nevelést is a tevékenységek keretében, attól elválaszthatatlanul értelmezzük. Fontos érték számunkra a bizalom és biztonság légköre, mely egyaránt segíti a korszerű ismeretszerzést és a társadalomban való eligazodást. Helyi tantervünkben kiemelten hangsúlyozzuk a fejlesztő tevékenységet.

Olyan iskolát képviselünk, melyben az emberi minőség áll a középpontban, ahol ugyanolyan lényeges az intellektuális, a szociális és az érzelmi képességek fejlődése, ahol megfér egymás mellett a függetlenség és a kölcsönös függőség elfogadása, a teljesítmény következetes elvárása és a gyermek-szeretet.

A nevelési-oktatási folyamatban érvényesítjük az általános didaktikai alapelveket. Nevezetesen a szemléletességnek, a rendszerességnek, a fokozatosságnak, a tanulók aktív részvételének, az oktatás eredményességének, az elmélet és gyakorlat összekapcsolásának elvét.

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza az iskolába lépő kisgyermekben őrzi és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. A gyermekeket fokozatosan vezetjük át az óvodás világból az iskolai tanulás tevékenységeibe. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket és alapképességeket fejlesztünk. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulási szokásokat.

Az érdeklődésre és a kíváncsiságra építünk, motiválni próbáljuk őket a felelősségtudatra, kitartásra, szorgalomra. Az eltérő ütemű érés miatt és a különböző szociális-kulturális háttér miatt egymás elfogadására, megértésére, a gyengébbek segítésére, együttműködésre nevelünk. Pedagógiai munkánk központjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll. *Alapvető célnak tekintjük a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését.*

Az alapfokú nevelés-oktatás második és harmadik szakasza szervesen folytatja az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a készségek és képességek fejlesztését.

Igazodunk a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz. A 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz, ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, míg 13-14 éves kortól előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás. A különböző képességű motivációjú, szocializáltságú gyerekeket úgy neveljük együtt, hogy elfogadják egymást, és képességüknek, tehetségüknek megfelelően próbáljuk felkészíteni őket a további tanulásra, majd a társadalomba való beilleszkedésre. *Fontos szerepet szánunk a nemzeti hagyományok, tágabb környezetünk és a Kárpát-medence megismerésének, és a nemzeti identitás fejlesztésének.*

Ösztönözzük az etikus gazdasági és társadalmi viselkedés módokat, a hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság és a társadalmi felelősségtudat fejlesztése érdekében.

Az alapműveltség továbbépítése, a tanulás stratégiák megválasztása, a test és lélek harmonikus fejlesztése kitüntetett szempont.

Iskolánk általános célkitűzései:

- az általános műveltség megalapozása az életkor és a fejlettség figyelembe vételével,
- az ismeretek megbízható elsajátítása érdekében az alapvető tanulási képességek kialakítása, önálló ismeretszerzésre való felkészítés, középpontban az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztésével,
- a képességek tudatos fejlesztése
- oldott, humánus légkör megteremtése, ahol az értelem, az érzelem szabadon kibontakozik, az emberi kapcsolatok kiteljesednek, fejlett együttműködési készség alakul ki,
- a gyermekek önbecsülésének, reális önértékelésének fejlesztése, a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, és a problémamegoldás megalapozása,
- nemzeti értékeink, anyanyelvünk, kultúránk, a szülőföldünk és népünk, gyökereink megismertetése, a magyarságtudat megőrzése,
- az általános emberi értékek, társadalmi normák elsajátítása, felkészítés az európai nyitottabb társadalmak elfogadására,
- a testi és lelki egészség megóvása, egészséges életmódra nevelés, környezetbarát magatartás kialakítása,
- törekszünk arra, hogy világnézeti, vallási kérdésekben tárgyilagosan és sokoldalúan közvetítsük az ismereteket, információkat.

Legfontosabb feladataink:

- megalapozott, biztos tudás átadása tanulóinknak életkori sajátosságaiknak megfelelően, amelynek birtokában képes lehet olyan szaktudás megszerzésére, amellyel erősítheti hazánk gazdasági pozícióját a világméretű gazdasági versenyben,
- képesség- és készségfejlesztés egyéni és csoportos formában,
- tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni és csoportos foglalkozások, a továbbtanulás, a pályaelősegítés,
- a környezet megóvása, a környezettudatos magatartásra nevelés, a világ globális problémáinak megismertetése
- szeretetteljes, alkotást segítő légkör kialakítása,
- tanulóink segítése önmaguk és társaik másságának elfogadásában.

A nevelő-oktató munka- eszköz- és eljárásrendszere

Nevelési- oktatási módszereinket intézményünk nevelési- oktatási céljainak megfelelően alakítottuk ki.

Arra törekedtünk, hogy a nevelési módszerek közül azokat válasszuk ki, amelyek igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi szintjéhez, képességeihez. Ugyanakkor szem előtt tartottuk, hogy ezek a módszerek függenek a tanárok személyiségétől, pedagógiai kulturáltságától, felkészültségétől.

Természetesnek tartjuk, hogy minden nevelési szituáció más-más módszert igényel.

Eljárások és módszerek

Nevelőmunkánk eljárásrendszerében kiemelt szerepet szánunk a *meggyőzés és a tudatosítás* módszereinek.

Alsó tagozatban különösen fontosnak tartjuk, hogy a gyermekekkel foglalkozó felnőttek viselkedése, cselekedetei mintaként szolgáljanak. Emellett minden korosztály fejlesztésében alapvető pedagógiai eljárásként alkalmazzuk a beszélgetést, a felvilágosítást, a tudatosítást. Ezeket segíti a bírálat, az önbírálat és a vita módszere is.

A *tevékenység megszervezésének módszerei* közül az általánosan elfogadottakat alkalmazzuk: a játékos módszereket, a gyakorlást, a megbízásokat, az ellenőrzést, a folyamatos értékelést. Pedagógia szervezőmunkánkban törekszünk tanulóink aktív részvételére, motiváltságára. Ehhez nélkülözhetetlen minden egyes pedagógus színes, változatos, ugyanakkor következetes nevelő munkája.

A magatartásformálás módszerei közül az ösztönző módszerek alkalmazását helyezzük előtérbe. Különösen fontos az elismerés, a jutalmazás, a dicséret.

Az általánosan elfogadott tanítási módszereken túl korszerű pedagógiai módszerek alkalmazására törekszünk – kooperatív technikák, projekt módszer, differenciált egyéni fejlesztés, stb.

1.2 A tanulók személyiségének fejlesztésével kapcsolatos célok és feladatok

Képességeihez mértén legyen eredményes

- az ismeretek elsajátításában,
- az önálló tanulás, önművelés módszereinek, technikáinak elsajátításában.

Törekedjen

- a továbbtanulásra,
- a továbbfejleszhető tudás megszerzésére,
- a reális önismeret, kritikai érzék és kezdeményezőképeség fejlesztésére.

Legyen képes

- az értékek felismerésére és óvására,
- a nemzeti gyökerek, a szokások, hagyományok elfogadására, más nemzetek, nemzetiségi és etnikai csoportok értékeinek tiszteletére.

Vegyen részt az iskola közösségeinek életében, kötődjön társaihoz és a felnőttekhez, legyen büszke iskolai hovatartozására.

Birtokolja a kulturált érintkezési formákat és konfliktuskezelő, problémamegoldó technikákat, tartsa be az írott és íratlan illemszabályokat.

Nevelési-oktatási célok életkori szakaszokhoz rendelve

A kisiskoláskor

- az óvodás létből az iskolai életformára történő harmonikus áttérés,
- az iskolai élet szokásrendjének pontos elsajátítása, alapvető viselkedésformák kialakítása,
- az alapvető készségek és képességek fejlesztése gazdag élményanyaggal,
- a feladat- és szabálytudat erősítése, a kötelességérzet és felelősségtudat fejlesztése,
- az alapismeretek megfelelő színvonalú elsajátíttatása, az általános műveltség alapozása,
- az érdeklődés, az aktivitás felkeltése, a kreatív, alkotó részvétel iránti igény serkentése,
- differenciáló módszerek alkalmazása a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően,
- az óvodában megkezdett környezeti nevelés továbbfejlesztése, a közösséggé formálás alapozása osztálykeretben,

- családias légkör kialakítása, melyben az együttes munka eredményesítés örömteli,
- kapcsolat és együttműködési formák kialakítása a családokkal.

A serdülőkor

- a tanulási tevékenység szándékos, céltudatos tevékenységgé alakítása,
- az alpműveltség minden tárgyra kiterjedő, megfelelő szintű elsajátítása mellett, az egyes tantárgyakhoz való kötődés kialakítása (pályaorientáció) a továbbtanulás érdekében,
- a kommunikációs (megértési- megértetési) és logikai (ok- okozati, indoklási, bizonyítási) képességek fejlesztése,
- az önállóságra, az önálló tanulásra, megismerésre, alkalmazásra, döntés-képességre való nevelés,
- az általános műveltség elemeinek gazdagítása, ismeretek szélesítése, strukturálódása, megerősítése,
- az alapvető társadalmi normák, viselkedésformák ismerete és elsajátítása, az önálló életvitelre történő felkészítés,
- részvétel az iskola közösségeinek életében, az érdekképviselő egyéni és csoportos alkalmazása,
- egészségmegőrző, környezetóvó attitűd kialakítása,
- a kitartás, az akarat fejlesztése, az állóképesség, az erőnlét fokozása,
- az egyéni különbségek, a másság elfogadtatása, toleráns viselkedésformák elsajátíttatása,
- folyamatos, összehangolt együttműködés a családokkal.

A célok teljesítésének konkrét formái a helyi tanterv követelményrendszerében jelennek meg.

A célok megvalósulását a tanulói teljesítmények folyamatos ellenőrzésével, a tanulócsoportok neveltségi szintjének vizsgálatával, és a Pedagógiai Program értékelésével kísérjük figyelemmel.

1.3 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Egészségnevelési program

Célok

- tanulóink egészségi állapotának megőrzése, javítása, egészségük romlásának megelőzése,
- az iskolás évek végéig biztosítani számukra az egészséges fejlődés feltételeit, amely következtében képessé válhatnak saját egészségük, egyéniségük, lelki egyensúlyuk, alkalmazkodó képességük, valamint természeti környezetük megővására.
- erősödjenek a személyiségfejlesztő hatások,
- csökkenjenek az ártó tényezők, a gyermekek életkori sajátosságaiknak megfelelően megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az elsajátítottakat, képesek legyenek figyelemmel kísérni,
- az egészségkárosító magatartásformák elkerülése,
- tudjanak sajátos étrendet, mozgásprogramot kialakítani egészségük megőrzése érdekében,
- fejlődjenek a társas kommunikációs készségeik és a konfliktuskezelési magatartásformájuk.

Feladatok

- olyan biztonságos élettér kialakítása, ahol az intézmény az általános tárgyi környezetével és az intézményhasználók viselkedésmintáival pozitívan befolyásolhatja a gyermekek értékrendszerét, egészséges életmód iránti igényét,
- célirányosabb együttműködés szorgalmazása az egészségnevelésben érintett személyek, közösségek között, mint pl.: a család, iskola-egészségügyi szolgálat, ételmezésvezető, közművelődési intézményegység, tantestület valamennyi tagja,
- mentálhigiénikus egészségszemlélet elterjesztése és elfogadtatása a nevelőtestület pedagógusai körében,
- a tanulók aktív részvételének fokozása az egészségnevelési programokban,
- az intézmény higiénés helyzetének, felszerelésének javítása
- szervezett szabadidős tevékenységek körének bővítése,
- komplex egészségfejlesztő programok felhasználása az iskolai nevelőmunkában, pl.: D.A.D.A. program,
- a tanulók egészséges fejlődésének figyelemmel kísérése, szociokulturális háttérük figyelembevételével.

1.3.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztéshez kapcsolódó tevékenységek:

- egészséges életmóddal kapcsolatos információk, ismeretek közvetítése,
- viselkedésbeli attitűdök fejlesztése, formálása,
- szociális készségek, képességek kialakítása, megerősítése,
- testkultúra fejlesztése (mindennapos testedzés),
- szituációs játékok,
- problémamegoldó gyakorlatok, értékeléssel,
- hatékony kommunikáció elsajátítása,
- gyermekvédelmi tevékenység,
- lelki egészségvédelem,
- fogyasztóvédelemhez kötődő ismeretek
- környezetvédelmi tevékenység.
- tömegsport foglalkozások,
- sportnap, iskolai szintű program a mozgás, a sport népszerűsítésére,
- szabadidős programok az egészségnevelés vonatkozásában (túrák, korcsolyázás, síelés, úszás),
- osztályszintű kirándulások,
- egészség- és környezetvédelmi vetélkedőkön való aktív részvétel, pl.: Víz napja, Föld napja, drog-prevenációs vetélkedő-sorozat, elsősegélynyújtás, dohányzást megelőző vetélkedő, KRESZ-verseny
- prevenációs jellegű egészségügyi szolgáltatások:
- iskolaorvosi ellátás

- egészséges környezettel kapcsolatos intézkedések (mozgástér, fényviszonyok, bútorzat, tisztaság, esztétika, balesetvédelem),
- gyermekétkeztetés az egészségügyi ételmisszer- rendszabályok figyelembevételével,
- gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység (veszélyeztetett és hátrányos helyzet tanulók segítése),

Szülők felkészítése egészségnevelési feladataik ellátására:

- Osztályszintű szülői értekezletek
- Aktuális, illetve általános egészségnevelési problémák megbeszélése

1.3.2 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg esetenként az iskolaorvos és védőnő közreműködésével.

Az egészséges életre nevelés keretében kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek a biztonságos, felelős életvezetéshez, valamint a mások iránti segítőkész, empatikus magatartás kialakításához szükségesek. Ennek egyik fontos eleme az alapszintű újraélesztés (Basic Life Support) oktatása a 6–18 éves korosztály részére.

A képzési program célja, hogy a tanulók megtanulják felismerni a hirtelen rosszullét vagy keringésléállás jeleit, valamint képesek legyenek a helyzetnek megfelelő, kellő lélekjelenlétet igénylő életmentő alaplépések megtételére. Az oktatás során a korosztályi sajátosságokhoz igazodó, egymásra épülő, differenciált módszerek alkalmazása biztosítja, hogy a tanulók számára minden életkorban befogadható és gyakorlatban is használható tudás kerüljön átadásra.

A tanulók elméleti és gyakorlati elemekből álló képzésben részesülnek, amelyhez tudásszint-felmérés kapcsolódik a fejlődés nyomon követése érdekében. Ezzel intézményünk hozzájárul a tanulók egészségtudatosságának, felelősségérzetének és cselekvőképességének fejlesztéséhez, valamint közvetetten a társadalom egészének biztonságához és egészségmegőrzéséhez.”

1.3.3 Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- Ökoiskola cím elnyerése
- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megővéséhez szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megővésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

1.4 A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A pedagógusok számára nehéz feladat a tudatos közösségfejlesztés. Célunk, hogy a pedagógiai munka során a tantestület minden tagja olyan eszközöket és módszereket használjon, amely segíteni hivatott a gyerekcsoportok hatékony közösséggé formálását.

Tudatosan alkalmazzuk az online kapcsolatteremtési módokat.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.
- Az önkormányzás képességének kialakítása.
- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.
- A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

1.4.1 A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő módszerek:

- kooperatív tanulási technikák alkalmazása
- projektmunka

1.4.2 A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A tanulókat képessé tegyük az együtt játszásra illetve az együttműködésre, a szabályok elfogadására és követésére.

A közösségformálás fontos színterei a különböző alkalmakra (iskolai ünnepségekre, megemlékezésekre, napközis színházi bemutatóra, karácsonyra, farsangra stb.) való közös felkészülés, műsorok készítése és előadása.

Ugyanilyen fontos szerepet töltenek be a tanulmányi és osztálykirándulások, az erdei iskolák, táborok.

1.4.3 Diákönkormányzat

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. A diákönkormányzat kiemelt feladata az iskolai közösségi élet formálásának segítése. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 5-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

1.5.1 A pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a KRÉTA tanulmányi rendszer naprakész vezetése: tanórák, hiányzások, késések dokumentálása
- a tanulók dolgozatainak elkészítése és javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése a KRÉTA tanulmányi rendszeren keresztül

- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, osztályozó és javító vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- kompetenciafejlesztés
- korszerű, innovatív pedagógiai módszerek, tanulásszervezési eljárások alkalmazása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása, törvényben meghatározott esetekben 72 órán belüli jelzési kötelezettség betartása
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel
- továbbtanulás, pályaorientáció segítése
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés, iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

1.5.2 Az osztályfőnökök feladatai

Az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve. Az osztályfőnökök feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.

- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra,
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendszeresen órát látogat az osztályában.
- Tanulmányi kirándulást szervez.

1.5.3. A közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként (Az 1. számú melléklet tartalmazza.)

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység, esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések

1.6.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- gyógypedagógus végzettségű utazó pedagógus segíti munkánkat,
- az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
- a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök,
- képességfejlesztő játékok, eszközök, számítógépek fejlesztő programokkal.

1.6.1.1 Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók speciális fejlesztéséhez

A 2. számú melléklet tartalmazza

1.6.1.2. Fejlesztő program a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) tanulók fejlesztéséhez

A 3. számú melléklet tartalmazza

A BTMN tanulóinkkal saját fejlesztő pedagógusunk foglalkozik a szakértői véleményben foglalt javaslatok mentén. Munkáját a tanulóval foglalkozó pedagógusok segítik differenciálással és egyéni megsegítéssel.

1.6.5 Gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

A pedagógus, kiemelten az osztályfőnök figyelemmel kíséri a gyermek életmódjában, magatartásában bekövetkező változásokat, az iskolai teljesítményét. Jelentős negatív változás esetén a támogató odafor-dulás jelenti a segítségnyújtás kezdetét. Ahhoz, hogy a látható probléma okát megtalálja (családi, partner-vagy társkapcsolatai egyensúlyának felbomlása) pontos információkra van szüksége, ami csak empátikus, megértő és elfogadó légkörben lehetséges.

A valódi (pszichés, szociális) gond megismerését követően tud dönteni a pedagógus, hogy a problémával történő segítő foglalkozáshoz rendelkezik-e elégséges pedagógiai eszközzel. Amennyiben a korrekció meghaladja szakmai kompetenciáját, akkor külső segítséget kell kérnie.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról jogszabály szabályozá-sait figyelembe véve az intézmény pedagógusai kötelesek

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál,
- b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ha a pedagógus kiemelt veszélyeztető okra utaló körülményt észlel, és haladéktalanul, de legkésőbb há-rom munkanapon belül nem tesz eleget jelzési vagy kezdeményezési kötelezettségének, vagy nem tesz feljelentést, büntetőjogi felelősségre vonásának van helye.

1.6.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánk tanulóinak szociális-anyagi helyzete heterogén.

Ezt a tényt figyelembe véve:

- Iskolánk alapítványa és a költségvetés adta lehetőségeket kihasználva alkalmanként segítünk a legrászorultabbaknak.
- Kirándulások, nyaralások iskolai szervezések tekintettel vagyunk az érintett csoport (osztály) anyagi helyzetére.
- Olyan kedvezményeket próbálunk szerezni, amelyek hozzásegítik a diákokat kulturális igé-nyeik minél kevesebb költséggel járó kielégítéséhez (színházi kapcsolatok, filmkölcsönzés).
- Pályázatokon nyert pénzzel próbáljuk bővíteni az iskola kulturális kínálatát.

A segítségadás lehetséges formái:

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szol-gálattal,
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;

- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

1.6.7 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A **tehetség egy potenciális lehetőség**, ígéret, hogy valaki valamilyen társadalmilag hasznos emberi tevékenységi körben kiemelkedő teljesítményt hozzon létre úgy, hogy ez számára megelégedettséget, sikerélményt jelentsen.

A **potenciális tehetséget**, a tehetségígéretet keressük az iskolai tehetségazonosító munka során.

A tehetséges gyerekek felismerése, képességeinek és kreativitásának fejlesztése a szülőknek, az iskolának és a tanulónak közös célja, kölcsönös együttműködésre van szükség a tehetség kibontakoztatásához.

Az iskolánkban emeltszintű *matematikatanítás* a tantervben meghatározott magasabb óraszámban és lehetőség szerint képesség szerinti csoportbontásban folyik.

A *német nemzetiségi* oktatás a kötelező időkeretnél magasabb óraszámot biztosít az idegen nyelv és kultúra elsajátítására. A német nyelv oktatása csoportbontásban zajlik a német nyelvű kommunikáció sikeres elsajátítása érdekében.

Az angol nyelvet első osztálytól tanulják tanulóink, felső tagozaton heti 4 órában lehetőség szerint képesség szerinti csoportbontásban.

A tanórai tehetséggondozás lehetőségei

- egyéni, páros vagy kiscsoportos foglalkozások kooperatív tanulási technikák alkalmazásával,
- differenciált foglalkozás, alternatív feladatmegoldások,
- „dúsító programok” alkalmazása: az előírt tanterven kívüli, a tanuló érdeklődésének megfelelő tananyag feldolgozása, új tudományok tanulmányozása,
- multimédiás oktatási programok alkalmazása,
- szakirodalom felhasználása a tanórai munka kiegészítésére, az ismeretek bővítésére,
- mérés, értékelés eredményességének felhasználása a tanuló fejlődésének folyamatában.

A tanórán kívüli tehetséggondozás lehetőségei

- tanulmányi versenyekre történő felkészítést szakköri foglalkozásokon,
- tanulók irányítása tehetséggondozó, felvételi előkészítő belső és külső programokra
- pályázatokon való részvétel folyamatos figyelemmel kísérése
- könyvtárhasználat, Internet használat, szakirodalom tanulmányozása
- diákújság szerkesztése
- múzeumpedagógiai tevékenység
- művészeti és kézműves foglalkozások

- rendhagyó tanórák szülők, művészek és más külső szakemberek bevonásával
- természettudományos külső programok (állatkert órák)
- pályaaorientáció szaktanárok és osztályfőnökök segítségével
- szülővel való kapcsolattartás a folyamatos fejlődés érdekében

A tehetség kibontakoztatását segítik a különböző szintű (iskolai, kerületi, területi) versenyek, vetélkedők. Ezekre a rendezvényekre tantermeket, felügyeletet, egyéb szervezési és rendezési segítséget biztosítunk. Adott esetben rövidített órák szervezésével oldjuk meg a verseny zavartalan lebonyolítását.

Hagyományos iskolánkban a tavaszi Hild Gála, amikor iskolánkban a művészetek terén tehetséges tanulóinak van lehetősége tehetségük bemutatására. A zeneiskola növendékei a Tücsökkoncerten mutatkoznak be.

A 2025/2026-os tanévtől kezdődően tehetséggondozó program indul iskolánkban. A program középpontjában az az alapvetés áll, mely szerint a tehetség mindenkiben ott rejtőzik, a mi dolgunk, hogy ezt felfedezzük. Éppen ezért törekszünk a tehetségek azonosítására, illetve a gyerekek érdeklődésének megfelelően minél szélesebb lehetőségeket biztosítani tehetséggondozásra. Ennek érdekében alsó tagozaton elindul a Tehetség Péntek programsorozatunk. Az éves munkatervben meghatározott rend szerint pénteki napon 14-15 óra között csoportközi tehetséggondozó foglalkozásokon vesznek részt a gyerekek. A foglalkozások a következő területeket ölelik fel: művészeti nevelés, logikai gondolkodás, anyanyelvi képességek, drámapedagógia, környezeti nevelés, sport.

Felső tagozaton a tehetséggondozás a tanórai differenciálás során, az emelt szintű tanórák plusz óráiban, tanulmányi versenyekre való felkészítés keretében zajlik. Természettudományos szakkört indítunk, ahol 5-8. évfolyamig részt vehetnek a gyerekek a munkatervben meghirdetett program szerint.

Törekszünk angol-német nyelvből a B2 nyelvvizsga szintjének minél előbbi elérésére. Ezt a nyelvi szakkörök biztosítják a tehetséges tanulóknak.

7-8. évfolyamon felvételi előkészítőt tartunk magyar nyelv és matematika tantárgyból a minél sikeresebb továbbtanulás érdekében.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőre az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;

- a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
 7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.
 8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.
 9. Az iskolában iskolai vezetőség (igazgatói tanács) működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének (az igazgatói tanácsnak) teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

1.8 Kapcsolattartás a partnerekkel

A tanuló, a szülő és a pedagógus az iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatának három egymásra utalt, azonos érdekű szereplője. Az érzékenyesség ellenére az együttműködés alkalmazkodási képességet, empátiát, bizalmat, felelősséget és sok türelmet kíván mindhárom féltől.

A pedagógusok fogadóórái, az évi két szülői értekezlet, az évi két választmányi értekezlet, továbbá – szükség esetén – a szülő vagy a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések e kapcsolattartás fórumai.

A kapcsolattartásra házon belül kell megtenni az első lépéseket, hiszen a belső kapcsolatrendszer legalább olyan fontos, mint a külső. Továbbra is oda kell tehát figyelni a tanár-diák kapcsolatra és az osztályok közötti viszonyra.

Kiemelten fontosak a külső kapcsolatok. A következő együttműködési területek lehetségesek:

- Iskola-óvoda program (közös nevelési célok, beiskolázás stb.)
- Iskola-iskola program (elengedhetetlen, hogy a kerület többi iskolájával jó kapcsolatot ápoljunk, amibe természetesen belefér az egészséges rivalizálás is)

Iskolánk hagyományosan a következő külső partnerekkel tervez és tart fenn kapcsolatot:

- Belső-Pesti Tankerületi Központ
- Budapesti POK
- V. kerületi Önkormányzat Oktatási Bizottság
- Belvárosi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Aranytíz Művelődési Központ
- Közlekedésbiztonsági és bűnmegelőzési szervek
- Nyugdíjas szervezetek
- Kerületi mozik, színházak, múzeumok (különös tekintettel a Petőfi Irodalmi Múzeumra)
- Természetvédelmi Hivatal

1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,

- javítóvizsga
 - különbözeti vizsga
 - beszámolási kötelezettség.
2. **Osztályozó vizsgát** kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
 - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve, illetve egyéni munkarend esetén,
 - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és emiatt nem osztályozható, valamint ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.
 3. **Javítóvizsgát** tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb három elégtelen osztályzatot kapott. Ha neki felróható okból nem jelenik meg az osztályozó vizsgán.
 4. **Különbözeti vizsgát** tesz a tanuló, amennyiben előző iskolájában nem tanulta valamelyik tantárgyat. Amennyiben külföldi tartózkodása miatt a magyar nyelvet nem beszéli vagy hiányosságai vannak, szülői kérésre évfolyamot ismételhet. Ebben az esetben a tanév végén magyar nyelvből beszámolási kötelezettsége van. Ezt követően a következő évfolyamon folytathatja tanulmányait.
 5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.
 6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
 - osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
 7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

8. A javító és osztályozóvizsgákon az alábbi vizsgatípusokban kell számot adniuk a tanulóknak az évfolyam követelményeinek elsajátításáról az egyes tantárgyak vonatkozásában:

ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Magyar nyelv	Magyar irodalom	Digitális kultúra
Matematika	Élő idegen nyelv	Ének-zene
Környezetismeret	Történelem	Vizuális kultúra
Természettudomány	Etika/Hit és erkölcsan	Technika és tervezés
Biológia	Fizika	Testnevelés
Földrajz	Kémia	Dráma és színház
	Hon- és népismeret	
	Állampolgári ismeretek	
	Német népismeret	

1.10 Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Körzeten kívüli átjelentkező esetén az igazgató mérlegel a tanuló tanulmányi eredménye, az osztály létszáma és összetétele figyelembe vételével.

2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - személyi azonosítót igazoló hatósági igazolvány
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - a szülő személyi igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

5. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.
6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket *a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben* meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
7. Amennyiben iskolánk – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni.
8. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított –különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.

2. HELYI TANTERV

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

- a Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelése az 1-8. évfolyamon két tantárgyra bontva, magyar nyelv illetve irodalom név alatt valósul meg.

Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel.

2. Az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet szerint felmenő rendszerben 1. és 5. évfolyamtól

2.1 Német nemzetiségi (alsó tagozat) és emelt német nyelvi (felső tagozat) osztályok, 2024-25-ös tanévtől

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2024-25																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a NAT kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5	1	4		4		3	1	3	
Matematika	4		4		4		4		4		4		3	1	3	1
Történelem									2		2	1	2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret	1		1		1		1			1						
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													2		1	
Fizika													1		2	
Biológia													1		2	
Földrajz													2		1	
Első élő idegen nyelv (emelt szintű többletóra)							2		3		3		3		3	
		2		2		2										

Nemzetiségi nyelv		3		3		3		3									
Ének-zene	1		1		1		1		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	1		1		1		1		1		1		1		1		
Dráma és színház																	1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Közösségi-nevelés									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	21	5	21	5	21	5	23	4	27	1	26	1	28	2	28	2	
Összesített óraszám	26		26		26		27		28		27		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		
<i>Emelt szintű többletóra (német)</i>										2		2		2		2	
	26		26		26		27		30		29		32		32		
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		

2.2 Emelt szintű matematika – angol nyelvi osztályok, 2024-25-ös tanévtől

Emelt szintű matematika osztályok																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5	1	4		4		3	1	3	
Matematika	4		4		4		4		4		4		3		3	
Történelem									2		2	1	2		2	
Állampolgári ismeretek															1	
Hon- és népismeret										1						
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	
Kémia													2		1	
Fizika													1		2	
Biológia													1		2	
Földrajz													2		1	
							2	1	3		3	1	3	1	3	1

Első élő idegen nyelv (emelt szintű többletóra)		2		2		2											
Ének-zene	2		2.		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2.		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház																1	
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Közösségi nevelés									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	22	2	22	2	22	2	23	2	27	1	26	2	28	2	28	2	
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		
<i>Emelt szintű többletóra (matem.)</i>										1		1		2		2	
	24		24		24		25		29		29		32		32		
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		

2.3 Emelt szintű matematika – angol nyelvi osztályok, 2025-26-ös tanévtől felmenő rendszerben

Emelt szintű matematika osztályok																
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órákat lehet bejegyezni.																
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom	7		7		5		5	1	4		4		3	1	3	
Matematika	4		4		4		4		4	1	4	1	3	2	3	2
Történelem									2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek																1
Hon- és népismeret											1					
Etika/hit és erkölcsan	1		1		1		1		1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1									
Természettudomány									2		2		0		0	

Kémia													2			1	
Fizika													1			2	
Biológia													1			2	
Földrajz													2			1	
Első élő idegen nyelv (emelt szintű többletóra)							2	1	3	1	3	1	3	1	3	1	
		2		2		2											
Ének-zene	2		2.		2		2		2		1		1		1		
Vizuális kultúra	2		2.		2		1		1		1		1		1		
Dráma és színház																	1
Technika és tervezés	1		1		1		1		1		1		1				
Digitális kultúra					1		1		1		1		1		1		
Testnevelés	5		5		5		5		5		5		5		5		
Közösségi nevelés									1		1		1		1		
Kötelező alapóraszám	22		22		22		23		27		26		28		28		
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		1		2		2		2	
Összes tervezett óraszám	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	
	2		2		2		3		7		6		8		8		
Összesített óraszám	24		24		24		25		28		28		30		30		
Maximális órakeret	24		24		24		25		28		28		30		30		
<i>Emelt szintű többletóra (mat- tek.)</i>										1		1		2		2	
	2		2		2		2		2		2		3		3		
	4		4		4		5		9		9		2		2		
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.		5.		6.		7.		8.		

2.4 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

2.4.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Kezeljük az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségeket;

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységközpontú rendszerébe;
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességét alapozzuk meg;
- fokozatosan törekszünk arra, hogy ismerjék és alkalmazzák az egészséges táplálkozás, tisztálkodás, az életkorhoz igazított napirend és közösségi feladatok valamint a baleset megelőzés alapvető szabályait. Kötődjenek érzelmileg társaikhoz, szüleikhez, rokonaikhoz, osztályközösségükhöz;
- törekszünk arra, hogy a gyerekek nyújtsanak segítséget a szűkebb és tágabb környezetük kialakításában, védelmében (növényápolás, osztályterem dekorációja - rendben tartása, lakókörnyezetünk nevezetességek megismerése, stb.);
- célunk, hogy legyen biztonságos a szóbeli és írásbeli nyelvhasználatuk, az önálló ismeretszerzés alapjait – az egyéni tanulási sajátosságok figyelembe vételével – elsajátítsák;
- alakuljon ki az alapvető kommunikációs kultúrájuk, és ez feleljen meg a társadalomban elvárható beszédnormáknak.

2.4.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat;
- az alapfokú nevelés-oktatás ezen szakasza az iskolás kisgyermekben őrzi és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítünk, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesztünk. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulási szokásokat;
- motiváljuk a gyerekeket arra, hogy a folyamatosan növekedjen a jobb teljesítményre való igényük;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

2.4.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- képességek, készségek továbbfejlesztése
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

2.4.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- az önművelésre való előkészítés;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

2.5 Mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

Az általános iskolában kezdődő fokozódó elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetőek lennének. Nem az a fontos, hogy minél nagyobb erő kifejtésre serkentsük a fiatalokat, hanem azzal tudunk segíteni, ha megadjuk a lehetőséget a mindennapi testmozgásra. Ezt felismerve, a Nemzeti Köznevelési Törvény előírja a mindennapos testnevelési óra beépítését.

Célunk, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetlen feltétele.

A napközis foglalkozások keretében a diákok tornatermi foglalkozáson vehetnek részt, illetve pedagógusaink minden nap igyekeznek megteremteni a szabad levegőn való tartózkodás és mozgás feltételeit.

Iskolánk tanulói délutánonként többféle sportolási lehetőség közül választhatnak. Heti 2 órában sportkört működtetünk.

A 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak alapján az iskola megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzésleltatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

A Belső-Pesti Tankerületi Központ segítségével a tanulócsoportok 1-4. évfolyamig úszás oktatásban vesznek részt 2 testnevelésóra keretében.

A testnevelés foglalkozások (órák, sportköri foglalkozások) során különös gondot fordítunk annak (a testedzés melletti) másodlagos hasznára, örömforrást biztosító jellegére. A testnevelők igyekeznek olyan légkört teremteni az órákon, amely alkalmas a napi szellemi feszültség oldására és sikerélmény szerzésére.

2.6 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Tavaszi időszakban, a beiratkozás előtt a leendő első osztályosok szüleinek – a törvényi kereteket és lehetőségeket betartva – lehetőségük van, hogy gyermekeiknek osztályt illetve tanítót válasszanak.

A tanév elején meghirdetett szakkörök, foglalkozások közül a gyerekek szabadon választhatnak. Jelentkezés esetén a foglalkozások látogatása a tanév végéig kötelező. Felmerülő fegyelmezési problémák a tanulónak a foglalkozásról való eltiltását vonhatják maguk után.

2.7 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

2.7.1 Erdei iskola

Iskolánkban igyekszünk megteremteni a lehetőséget pedagógusaink és tanulóink számára, hogy nem hagyományos iskolai keretek között, sajátos pedagógiai módszereket használva bővítsék ismereteiket.

A többnapos, szorgalmi időben szervezett program az adott helyszín sajátos környezetében megvalósuló tanulásszervezés, iskolán kívüli nevelés.

Célja:

- hazánk természeti és kulturális értékeinek megismerése
- a tanulók felkészítése a környezettel harmonikus életvezetésre
- a helyi tanterv teljesítésének szolgálata
- személyiség és közösségfejlesztés többnapos tanulói foglalkoztatás és együttélés lehetőségeivel
- az önkorlátozó fogyasztás szükségességének felismertetése

Alapelv:

- az erdei iskola intézményünkben rendszeresen működik
- az osztályfőnöki órák programjában szerepelhet
- évente a szülők kezdeményezésére és a velük történt egyeztetés alapján készülnek programok
- a költségeket a szülők a szülői értekezleteken megszavazott módon és jegyzőkönyvben foglaltak alapján finanszírozzák
- pályázatok útján igyekszünk csökkenteni a szülők költségeit
- az erdei iskolában folyó tanításnak illeszkednie kell az egyes tantárgyak képességfejlesztéséhez, a helyi tantervhez

Tartalma:

- a helyi tantervben megfogalmazott tananyag, képességfejlesztés
- ökológiai, humán-ökológiai ismeretek
- környezetbarát viselkedési kultúra, szokások ismertetése, gyakorlása
- a természeti és épített környezet, mint a közvetlen tanulói tapasztalatszerzés színtere, szocio-kulturális jellemzők
- a különböző korok életmódjának megismerése
- környezet- és természetvédelmi akció, feladatellátás az adott helyen
- az ember és környezet viszonyának vizsgálata
- egyéni és csoportos tanulás, aktív tanulói megismerő tevékenység

A műveltségi területek közös követelményei:

- *Hon- és népismeret:* a tanuló "kiszakadva" megszokott környezetéből a valóságban ismeri meg hazánk adott részét, az ott élőket, szokásaikat, hagyományaikat, helyi közösségeket. Ugyanakkor iskolai közösségét képviselve erősödhet az együvé tartozás érzése, közösségtudata.

- *Környezeti nevelés:* Az erdei iskola tanterv fő elemei az élő, többé-kevésbé természetes környezet megismerését tűzik ki célul, miközben törekednek a tanulók környezettudatos magatartásának pozitív irányú befolyásolására.
- *Testi és lelki egészség:* Az egészséges életmód sok részlete előkerül az erdei iskola programja alatt, ha nem is mindig "direkt" formában, azaz tananyagként. A helyes táplálkozás, higiénia-tisztálkodás, napirend kialakítása, mozgás, sport, szellemi tevékenységek mind-mind jelen kell, hogy legyenek ez alatt az egy hét alatt.
- *Kommunikációs kultúra:* Ezen idő alatt a tanulók kilépnek a megszokott kommunikációs köze-
gükből: tévét, videót nem néznek. Mivel egy speciális, viszonylag zárt, ezért nagyrészt egy-
másra utalt közösséget alkotnak, kénytelenek jobban egymásra figyelni, véleményüket, kíván-
saikat megfelelő módon közölni, ami fejlesztheti kommunikációs kultúrájukat.

Feltételei:

- erőforrások biztosítása
- túlmunka díjazása
- pályázatok, támogatási kérelmek előterjesztése
- szülői közreműködés
- pedagógiai felkészültség, többletfeladatok vállalása

Módszerek:

- a tanulók aktív tevékenységeinek szervezése a kisiskolás és prepubertás, kamaszkor sajátosságainak figyelembevételével
- kooperatív, interaktív ismeretszerzés
- tantárgyi ismeretek integrálása
- drámapedagógiai eszközök alkalmazása
- közös tevékenységekre épített szociális tanulás, fejlesztés
- túrák, tanulmányi séták
- megfigyelés, ábrázolás, gyűjtés
- kölcsönhatások bemutatása, megbeszélése
- honismeretei, történelmi, építészeti értékek
- gyűjtőmunka, kiselőadás, a táj élővilága és társadalmi, gazdasági jellemzőinek megismerése
- vetélkedők az erdei iskolán szerzett ismeretek felhasználásával

Feladatok:

- a tananyag helyszíne és osztályra (tanulóközösségre) történő megtervezése
- természet közeli tanítás, terepmunka, akciók az adott helyszínen
- a környezet, mint egész megismertetése, a természeti és társadalmi jellemzők, integrálása
- kirándulás, múzeumlátogatás, építészeti, néprajzi, művelődéstörténeti értékek feldolgozása, jellemzők gyűjtése, feldolgozása
- foglalkoztatás, sport, játék a szabadban

2.7.2. Nyelvi tábor

Az erdei iskola speciális változata iskolánkban a nyelvi tábori keret. Nemzetiségi iskola lévén kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy a német nyelvet tanuló diákok részére lehetővé tegyük az anyanyelvi környezetben való nyelvgyakorlást.

2.7.3. Téma nap

Iskolánk megszervezi a Magyar Diáksport Napját, melynek keretében tanulóink egyszerre sportolnak. A témanapon való részvétel elősegíti az egészségtudatos életmódra nevelést.

2.7.4 Témahetek

Iskolánk minden tanítási évben csatlakozik a Belügyminisztérium által meghirdetett alábbi köznevelési témahetek egyikéhez.

- a PÉNZ7 pénzügyi és vállalkozói témahét
- a Digitális Témahét
- a Fenntarthatósági Témahét

Iskolánk a munkatervében meghatározott módon vesz részt a témahetekhez kapcsolódó programokon, illetve szervezi meg a tantervben előírt, az adott témával összefüggő tanítási órákat, foglalkozásokat.

A témahetek általános célja a mindennapokban használható gyakorlati ismeretek játékos, élményszerű átadása, illetve a tanárok új pedagógiai módszerek kipróbálására való ösztönzése. Az iskola a programok megtartásához önkéntesek (pénzügyi, természet- és környezetvédelmi, valamint vállalkozások működtetésében jártas szakemberek) közreműködését is kérheti, nyitottabbá téve ezzel az iskolák világát.

2.7.4. Lázár Ervin Program

Iskolánk bekapcsolódik a Lázár Ervin Programba, mely szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-7. évfolyamon tanuló általános iskolás diák számára térítésmentes lehetőséget biztosít tanévenként egyszeri alkalommal egy kulturális programon való részvételre.

2.7.5. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll, célja a fiatalok magyarságtudatának, nemzeti identitásának erősítése. Ennek keretében 7-8 osztályos diákjaink a nemzeti és történelmi emlékhelyekre történő látogatásuk során a Történelemoktatók Szakmai Egyesülete által összeállított pedagógiai segédanyagokkal dolgozhatják fel a történelmünk kiemelkedő eseményeihez köthető helyszíneken látottakat.

2.8 Sajátos pedagógiai módszerek, eszközök

- kooperatív
- egyéni fejlesztés
- differenciálás
- páros és kiscsoportos munka
- tevékenységközpontú oktatás
- eredményességi mutatók beépítése a pedagógiai nevelési-oktatási tervekbe

2.9 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

1. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi

tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

2. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
3. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
4. A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
5. Az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
6. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában.
7. Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló ***kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztásra szorul.***

Az érdemjegyekre való átváltás fokozatai: jeles – jó – közepes – elégséges – elégtelen.

8. A második évfolyam végétől a tanuló osztályzatát az adott tanév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).*
9. A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti
 - a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő *értékelés* és minősítés alól, és ehelyett szöveges *értékelés* és minősítés alkalmazását írja elő,
 - b) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az *értékelés* és a minősítés alól.
9. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból félévenként minden tanulónak legalább négy érdemjegyet kell szereznie.
 - A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti a KRÉTA tanulmányi rendszeren keresztül. Az értékelést a kapott érdemjegy megszerzését követő egy napon belül rögzíteni kell.
 - Tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltásának szempontjait a tanítók, szaktanárok az év elején kihirdetik.
 - Tanulói kompetenciamérések eredményeinek folyamatos nyomon követése, az eredmények differenciált, adekvát felhasználása a tanulók teljesítményének növelése érdekében. (OKÉV, DIF-FER)
10. Nyilvántartjuk és folyamatosan elemezzük a tanulói eredményeket: továbbtanulási mutatók, tantárgyi eredmények, lemorzsolódási mutatók, kompetencia mérések eredményei.

2.10 Az otthoni felkészülés

2.10.1 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának elvei

A házi feladatot úgy kell kijelölni, hogy az a tanuló számára sikeresen megoldható legyen. Ennek érdekében a következőket kell figyelembe venni:

- A házi feladat kapcsolódjon az órai munkához.
- Az elsajátítottak begyakorlására vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon.
- Alkalmanként a be nem fejezett ismeretelsajátítási folyamat folytatása is lehet
- A feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességeinek, ennek érdekében differenciált házi feladat is adható.
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladatok elkészítésének szabályait és a mulasztás konzekvenciáit.
- Indokolt esetben lehetőséget kell adni az el nem készített feladataik pótlására.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni és értékelni kell.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

2.10.2 Az otthoni felkészüléshez előírt feladatok meghatározásának korlátai

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) átlagosan 30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.
- A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje alsóbb évfolyamokon ne legyen több átlagosan 1-1,5 óránál, 7.-8- évfolyamon átlag napi 2 óra alatt megvalósítható legyen.

2.11 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

2.11.1 Csoportbontások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk (osztálylétszámmal indokolt esetben) az idegen nyelv, az informatika, a technika és az emelt szintű matematika osztályokban a matematika tantárgyakat. A lehetőségekhez mérten igyekszünk biztosítani a nyolcadikos évfolyamon a magyar nyelv és a matematika tantárgyak csoportbontásban való oktatását. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására, a továbbtanulásra való felkészítésre.

2.11.2 Egyéb foglalkozások szervezési elvei

- Tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél- és feladatrendszerével.
- Biztosított legyen a személyi, a tárgyi és az eszközrendszer a foglalkozás teljes idejére
- A tanulók által választható foglalkozások minimális és maximális létszámát minden évben a meghirdetéssel egy időben állapítjuk meg.

2.12 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal.
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, az eredményeket az osztálynaplókban rögzítik.
3. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó

2.13 Egészségnevelési és környezeti nevelési program

2.13.1 Az egészségnevelés és környezeti nevelés célja

Az *egészségnevelés* célja, hogy a tanulók képesek legyenek objektív módon felmérni saját egészségi állapotukat, ismerjék az egészségkárosító tényezőket, azok hatását, elkerülésük módját. El kell érni, hogy alkalmazzák a tanultakat: tegyenek saját egészségük érdekében.

- Az egészségvédelem kiemelt témakörei:
- az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók;
- a társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései;
- az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, inaktív életmód);
- az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése;
- az egészségérték tudatosítása.

A *környezeti nevelés* célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, az azok elleni tudatos fellépésre.

A WHO egészségdefiníciója hangsúlyozza, hogy az egészség nem pusztán a betegségek hiánya, hanem testi-lelki és társadalmi jóllét, mely a fenntartható fejlődésnek is egyik elengedhetetlen alapfeltétele

2.13.2 Helyzetleírás

Az hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történés, anyagi javak), az elsősorban a családtól függ, és ezt az iskola csak közvetve és csekély mértékben tudja befolyásolni.

Napjainkra jellemző, hogy a szociális befolyásolás ereje áthelyeződik a kortárs csoportra, és ezzel együtt a deviáns hatások és a médiák befolyása is megnő.

A zaklatott, túlhajszolt életmód velejárója a rendszertelen táplálkozás.

A fővárosban lakó diákok idejük nagy részét falak között élik. Keveset mozognak a természetben, nincs érzékük a természeti szépségek felismerésére, nem veszik észre a természetkárosítás jeleit. Az életkor előre haladtával ez a helyzet romlik: a kisgyerekek még elkísérik szüleiket a családi üdülőbe, hobbytelekre. A nagyobbak már önálló programot csinálnak, többnyire a városban.

Az agglomerációból bejáró tanulók, bár sok időt töltenek utazással, természetközeli életet élnek. Ez jótékony hatással van mind az egészségükre, mind a természetről alkotott képükre, ismereteikre.

Az elmondottak indokolják az egészségnevelési és környezeti nevelési program létjogosultságát.

2.13.3 Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

2.13.3.1 Iskolai étkeztetés

Az iskolai étkezés milyensége és mennyisége kiemelt figyelmet kell, hogy kapjon. A kulturált étkezés lehetőségének biztosítása pedig nevelőmunkánkat segíti.

Az iskola ebédlővel és melegítő konyhával rendelkezik, a tanulóknak több mint 50%-a veszi igénybe az iskolában ebédelés lehetőségét. Az étkeztetés szervezésével igyekszünk biztosítani a kellő időt az ebéd elfogyasztására. (Ezirányú törekvésünk sajnos nem mindig tud megvalósulni, az órárenddel való egyeztetés nehézségei miatt.)

Konyhánk minden tekintetben megfelel az előírt higiéniai követelményeknek. A konyha állapotát, az étel minőségét, az ételkezelés módját rendszeresen ellenőrizzük.

Az iskolai büfét szerződéses jogviszonyban vállalkozó működteti.

2.13.4 A személyiség fejlesztése

Iskolánk alapvető feladata a diákok személyiségének kibontakoztatása, fejlesztése.

A tudatos fejlesztőmunka színtere a tanóra, és minden szervezett iskolai és iskolán kívüli esemény, rendezvény, program, ahol spontán lehetőség kínálkozik a fiataloknak egymással és a pedagógusokkal közös tevékenységére.

A szülők körében egyrészt a felvilágosító munka (értekezletek, kiadványok) útján, másrészt a saját gyermekük fejlődéséről, problémáiról szóló négy- és hatszemközti beszélgetések során tudjuk elveinket, az általunk elsőbbséget élvező értékeket közvetíteni.

2.13.5 Az antihumánus szenvedélyek, drogprevenció

Legfőbb célunk **tanulóinkat** olyan ismeretekkel, pszichésen megalapozott benső értékévé vált normakultúrával felruházni, amelynek segítségével egyértelműen elhárítják a személyiségük integritását veszélyeztető szerek használatát, valamint a társadalmi normákhoz igazodó, életkoruknak, érdeklődésüknek megfelelő szabadidős elfoglaltságok nyújtása.

A drogprevenció összetett személyiségfejlesztő munka, ezért abban a tantestület minden tagjának részt kell vennie, és kiemelten fontos az osztályfőnökök szerepe. Pedagógusainknak tisztában kell lenniük a legális-, illegális drogok fogyasztása mögött meghúzódó okokkal. Közre kell működniük a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. Tudniuk kell, mi a teendőjük, kompetenciájuk, ha szembesülnek a kábítószeres problémájával.

2.13.6 Alapszintű újraélesztés oktatása

Az egészséges életre nevelés keretében kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek a biztonságos, felelős életvezetéshez, valamint a mások iránti segítőkész, empatikus magatartás kialakításához szükségesek. Ennek egyik fontos eleme az alapszintű újraélesztés (Basic Life Support) oktatása a 6–18 éves korosztály részére. A képzési program célja, hogy a tanulók megtanulják felismerni a hirtelen rosszullet vagy keringésléállás jeleit, valamint képesek legyenek a helyzetnek megfelelő, kellő lélekjelenlétet igénylő életmentő alaplépések megtételére. Az oktatás során a korosztályi sajátosságokhoz igazodó, egymásra épülő, differenciált módszerek alkalmazása biztosítja, hogy a tanulók számára minden életkorban befogadható és gyakorlatban is használható tudás kerüljön átadásra. A tanulók elméleti és gyakorlati elemekből álló képzésben részesülnek, amelyhez tudásszint-felmérés kapcsolódik a fejlődés nyomon követése érdekében. Ezzel intézményünk hozzájárul a tanulók egészségtudatosságának, felelősségérzetének és cselekvőképességének fejlesztéséhez, valamint közvetetten a társadalom egészének biztonságához és egészségmegőrzéséhez.

2.14 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Az értékelés célja

A tanuló magatartásának, szorgalmának, tanulmányi eredményének minősítése, a benne rejlő lehetőségek kibontakoztatása, jelzés a gyermek, a szülő és az iskola számára. A diákok motivációjának, felelősségtudatának, versenyszellemének erősítése.

Mit értékelünk?

- a tanuló önmagához és a helyi tantervben meghatározott szinthez mért fejlődését, ismeretei, képességei, készségei mennyiségét és minőségét,

- a tanuló ennek érdekében tett erőfeszítéseinek mértékét (akarat, együttműködés, tudatos figyelem),
- magatartásának, viselkedésének, szocializálódásának fejlődését, az erkölcsi értékek belsővé válását.

2.14.1 A magatartás értékelésének elvei

- A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5)*, *jó (4)*, *változó (3)*, *rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- A a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület alapítja meg. Ez eltérhet az osztályfőnök havi értékelésétől, amennyiben a nevelőtestület az osztályozó konferencián ezt a döntést hozza.
- A félévi és az év végi osztályzatot a Kréta tanulmányi rendszerbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.
- Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli megrovása.

c) Változó (3) az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;

- osztályfőnöki intője van.
- d) *Rossz (2) az a tanuló, aki:*
 - a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.14.2 A szorgalomjegyek megállapításának elvei

- A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.
- a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.
- A félévi és az év végi osztályzatot a Kréta tanulmányi rendszerbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.
- *Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:*

a) Példás (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) Jó (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) Változó (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;

- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felüggeléssel dolgozik.

d) *Hanyag (2) az a tanuló, aki:*

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

2.14.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

- Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
 - példamutató magatartást tanúsít,
 - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
 - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
 - vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
 - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.
- Az iskolai jutalmazás formái.
 - a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretetek adhatók:
 - szaktanári dicséret,
 - osztályfőnöki dicséret,
 - igazgatói dicséret,
 - nevelőtestületi dicséret.
 - b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
 - szaktárgyi teljesítményért,
 - példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
 - c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
 - d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.

- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve az előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók, akik a szabadidejükben készültek fel igazgatói dicséretet kapnak.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Azt a tanulót, aki
 - tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
 - vagy a házirend előírásait megszegi,
 - vagy igazolatlanul mulaszt,
 - vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.
- Az iskolai büntetések formái:
 - szaktanári figyelmeztetés;
 - osztályfőnöki figyelmeztetés;
 - osztályfőnöki intés;
 - osztályfőnöki megrovás;
 - igazgatói figyelmeztetés;
 - igazgatói intés;
 - igazgatói megrovás;
 - fegyelmi eljárásban történő elmarasztalás.
- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.
- A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:
 - az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
 - a 245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet alapján a tiltott tárgyak iskolába hozatala
 - a 245/2024. (VIII.8.) Korm. rendelet alapján a használatában korlátozott tárgy házirendi szabályainak megsértése
 - az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
 - a szándékos károkozás;
 - az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
 - ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.
- Ha a tanuló a kötelezéseit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene **a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

3. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

3.1 a Pedagógiai program érvényességével, módosításával, nyilvánosságával kapcsolatos egyéb intézkedések

3.1.1 A pedagógiai program érvényességi ideje

1. A Pedagógiai Program 2025. szeptember 1-jétől hatályos.
2. A Pedagógiai Program érvényessége addig tart, amíg a törvényi változások, ill. a nevelőtestület igényeinek változása az átdolgozást szükségessé nem teszik.
3. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

3.1.2 A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A szakmai munkaközösségek minden tanév végén véleményezik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

3.1.3 A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
 - az iskola igazgatója;
 - a nevelőtestület bármely tagja;
 - a nevelők szakmai munkaközösségei;
 - a szülői munkaközösség;
 - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását diák-önkormányzati képviselői útján a diákönkormányzatot segítő tanár útján javasolhatják.
3. A pedagógiai program módosítását az igazgató végzi a nevelőtestület bevonásával.
4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
5. A módosított pedagógia programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

3.1.4 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

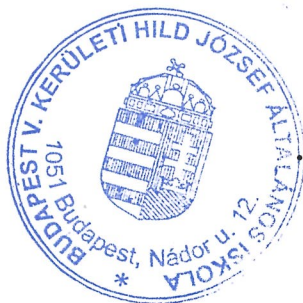
1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A pedagógiai program elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: hildiskola.atw.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadóóráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola titkárságán;
- az iskola irattárában.

3.2 A pedagógiai program elfogadására és jóváhagyására vonatkozó záradékok

A Pedagógiai Program módosítása a nevelőtestület bevonásával készült.

Kelt: Budapest, 2025. augusztus 29.

Székely Z. Zoltán

igazgató

MELLÉKLETEK

1. melléklet:

Közösségi nevelés órák tananyaga, tematikája évfolyamonként

5. évfolyam

Tananyag: **Tanuljunk tanulni** Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: **Személyiségünk** Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: **Test és lélek** Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: **Tudni illik** Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: **Családi élet** Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapi, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: **Közlekedés** Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: **Gondolkodás, kommunikáció, tanulás** Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: **Személyiségünk** Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkát, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerелеm.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, éntudat, értékek. Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, máságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életpályák jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életpályák szokásait és jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírási, ügyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismeretanyagok, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályajelölések. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvétel elemzése, pályatáblák készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelmek, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezése.

Követelmény: Legyen képes életvitelének tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

2. melléklet:

Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók speciális fejlesztéséhez

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: SNI tanuló az, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

„a, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,

a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,

b, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének súlyos rendellenességével küzd;”

(1993. évi LXXIX. sz. tv.121.§ 29.)

A **sajátos nevelési igényű tanulók** iskolai nevelését és oktatását végző iskola helyi tantervét az iskolatípusra kiadott - választható - kerettantervek és a 2/2005. (III. 1.) OM rendelet 2. számú mellékleteként kiadott **Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvében** foglaltak figyelembevételével készíti el, illetve fogadja el.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók ellátását az iskolánk az alapító okirata alapján és a (1993. évi LXXIX. sz. tv.121.§ 29.) szerint látja el, amennyiben azok a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhetők, oktathatók. A sajátos nevelési igényű tanulók a szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleménye alapján a szülő írásos kérelmére az igazgató mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól. Felzárkóztatásukat a többiekhez egyéni foglalkozás keretében segíti elő. Számukra, amennyiben szükséges, hosszabb időt biztosítunk az írásbeli beszámolókra a javítóvizsgákon. Szükség esetén az írásbeli beszámoló, szóbeli beszámolóval, a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását engedélyezi.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe veszi.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

Helyzetkép

Intézményünkben integráltan tanulnak a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető/vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók.

1. A beszéd fogyatékos tanuló

Beszéd fogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek követke-

tében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és -megértés zavaraiiban, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együttjáró részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékoság körébe sorolhatók.

A beszéd fogyatékos tanulónál a fentiek - az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig - minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszéd fogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszéd fogyatékoság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. (Irányelv 2/2005. OM rendelet)

Alapelveink

A beszéd fogyatékoság, mint sajátos nevelési igény a tanuló életkori sajátosságainak módosulásával, valamint a tanuláshoz szükséges képességek részleges kiesésével, fejletlenségével járhat együtt. Éppen ezért pedagógiai munkánk során a személyiségfejlesztést egységes, komplex feladatként kezeljük és a nevelés-oktatás egész folyamatában az egyéni gyermeki sajátosságokból, a beszéd fogyatékoságból adódó előnytelen különbségek csökkentésére, habilitációjára/rehabilitációjára törekszünk.

Elveinket tükrözi, hogy a beszéd fogyatékos tanulók számára szükséges kompetenciákat, és az állapotuknak megfelelő műveltséget kínálunk a tanulóknak rejlő lehetőségek optimális kibontakoztatása és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedés érdekében.

Feladataink

- az egyéni fejlődési adottságokhoz, a beszéd fogyatékoság típusához, súlyosságához igazított terápiás eljárások (habilitáció/rehabilitáció) alkalmazása a különböző pedagógiai színtereken,
- speciális tantervek, tankönyvek, tanulmányi segédletek alkalmazása,
- a tanítás-tanulás egész folyamatát átölelő differenciált tanulásszervezési formák, megoldások alkalmazása,
- az egyes tartalmak módosításának, elhagyásának, egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetősége,
- Differenciálni kell a kitűzött célokat az egyén adottságai és fejlődési üteme függvényében. Pl. a megkésett beszédfejlődésű tanulók olvasási, írási és szövegértési minőségben hátrébb vannak, mint a többségi tanulók. Adott idő alatt kevesebbet és mást olvassanak el, dolgozzanak fel, mint a többiek, vagy csoportban közösen oldják meg (1 olvas, 1 ír, 1 válaszol, 1 rajzol, 1 képeket azonosít hozzá).
- a nevelés-oktatás és fejlesztés hosszabb időkeretek közötti megvalósulásának lehetősége,
- a tanuló eseti, átmeneti vagy tartós mentesítése a követelmények teljesítése, illetve a minősítések alól, a szakértői bizottság szakvéleménye alapján,
- a pedagógusok, szülők és a gyermekek közösségének felkészítése a beszéd fogyatékos tanulók fogadására

Fejlesztés területei:

- Személyiségfejlesztés-kommunikáció
- Anyanyelvi fejlesztés

- Művészetek, testnevelés és sport

A beszédészlelés és beszédmegértés zavara

A beszéd-feldolgozási folyamat zavaráról akkor beszélünk, ha az elhangzott közlések azonosítása korlátozott, nem pontos, megértésük bizonytalan, akadályozott, az értelmezés kérdéses, gátolt. Nagyon súlyos a zavar, ha a beszédfeldolgozás a gyermek, tanuló biológiai életkorához képest több mint 3 év, és a beszédfeldolgozás összes részfolyamatát érinti.

A terápia célja:

Az elmaradott, illetőleg zavart beszédmegértés korrekciója, azaz az életkornak megfelelő folyamatműködés kialakítása, a következményes problémák csökkentése, megszüntetése.

A fejlesztés menetét meghatározó tényezők: az életkor, a beszédprodukció, a beszédészlelési és beszédmegértési zavar mértéke, a következményes problémák jelenléte és mértéke (olvasási, helyesírási nehézségek).

A rehabilitációs tevékenység GMP-diagnosztikára épül. Tartalma célzott beszélgetések és célzott verbális feladatok megoldása egyénileg, illetve kiscsoportban.

Megkésett/akadályozott beszédfejlődés

Az ép értelmű és ép érzékszervű gyermek beszédfejlődése elmarad a megfelelő beszédszinttől.

A terápia célja:

A nyelvi közlés többszintű összetevőjének (szókincs, helyes ejtés, nyelvtani rendszer, szóbeli és írásbeli szövegalkotás) sokoldalú, intenzív differenciált fejlesztése, amely specifikusan egyéniesített jellegű.

A logopédiai terápia feladata:

- a beszédre irányuló figyelem fejlesztése,
- a mozgások speciális fejlesztése,
- az aktív és a passzív szókincs bővítése,
- a beszédészlelés és megértés fejlesztése,
- a prognosztizálható olvasás-/írászavar megelőzése.

2. Pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanuló

Tanulási, beilleszkedési, magatartási zavarok háttérében részképesség zavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar kialakulatlansága vagy fejletlensége áll fenn.

- a) Részképességzavar: az iskolai teljesítmények-elsősorban az alapvető eszköztudás /írás, olvasás, számolás/ - elsajátításának nehézségei.
- b) Kóros hyperkinetikus, kóros aktivitászavar, figyelemzavar: az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni.

Ezek a tanulók érzékenyebbek az időjárás változására, fáradékonyabbak, nehezen viselik a várakozást, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A súlyos tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképességzavarok, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünetegyüttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepció bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

- a) A részképességzavarok körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligenciafaktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképességzavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződik ki.
- b) A kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar megléte esetén az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Míg a részképességzavarok gyakran ép érzékszervek esetén is az érzékszervi fogyatékoság (gyengénlátás, enyhe nagyothallás) látszatát kelthetik, addig a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a tanulók általánosan gyenge képességűnek, értelmi fogyatékosnak tűnhetnek.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési lelassulásának jelei a tanulási, magatartási zavar tüneteit mutató tanulóknál az alábbiak:

- általában érzékenyebbek a meteorológiai változásokra,
- fáradékonyabbak az átlagnál, nehezen tűrik a zajokat, nehezen viselik el a várakozási feszültséget,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, egyedüllétre,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat.

Pszichés fejlődés zavar miatt a nevelési, tanulási folyamatban akadályozott tanulók fejlesztése

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,
- a kudarctűrő képesség növelése,
- az önállóságra nevelés.

Diszlexia, diszgráfia:

A diszlexia a tanulási zavarok fogalmkörébe tartozik, intelligenciaszinttől független olvasási, helyesírási gyengeség. Hátterben idegrendszeri sérülési, organikus eltérési, érési késése, működési zavar, örökletesség, lelki és környezeti ok áll.

Ezeknek a tanulóknak differenciáltan az aktív szókinccse és gyenge az emlékezete.

Nehezen alakul ki hang-betű kapcsolat, gyakori a betűtévesztés az olvasás során. Nehéz a figyelem megosztása az olvasási technika és a szöveg tartalma között. Gyenge a szövegértése.

Diszgráfia esetén nehezen tanul meg írni. Az írómozgás egyenetlen, lendülete és ritmusa töredezett, fáradékonyabb.

Fejlesztési feladat:

- látás, hallás, mozgás koordinálása
- olvasás, írás tanítása lassított tempóban, hangoztató-elemző, szótagoló módszerrel
- élő idegen nyelv oktatása során problémájának figyelembevétele.

Fejlesztés területei:

- az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében
- a tanuló viselkedésének megismerése siker vagy kudarc esetén – ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése
- másokkal való együttműködés elsajátítása
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel
- fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása
- szociális-emocionális képességfejlesztés (társas kompetencia)

Diszkalkulia

Diszkalkuliának tekintjük azokat a matematikatanulási zavarokat, amelyek megfelelő intelligenciaszint mellett a matematika bármely témakörének tanulásakor rendszeresen ismétlődő eredménytelenségben, vagy tartósan alacsony szintű teljesítményben nyilvánul meg.

A számolási hibák formái:

1. percepció-észélelési

2. numerikus számfeldolgozási:

- számjegy-és helyiértéki
- matematikai törvények és szabályok ismeretének és/vagy alkalmazásának hibái
- modilitásrendszerek közötti átviteli akadályozottság
- speciális hibák
- szöveges feladat megoldásának zavara

Fejlesztés területei:

- az érzékelés-észélelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése
- a testséma kialakítása
- számemlékezet fejlesztése
- a téri relációk biztonsága
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése

- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, a vizuális megerősítés
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása alkalmazása
- motiváció felkeltése

3. Kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

Hiperkinetikus zavarok

Már az első öt évben kialakuló tünetegyüttes, melyet jellemez a tevékenységek csapongása, a figyelmetlenség, a nagyfokú impulzivitás, a szabályok gyakori megszegése, megfontolatlanosság, többszöri konfrontálódás a társakkal. Gyakori a kognitív működések zavara, illetve a nyelvi és motoros képességek fejlődésének késése. Másodlagos szövődménye az aszociális viselkedés és csökkent önértéktudat.

Magatartási zavarok

Jellemzői a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák. A viselkedés erősen eltér az adott életkorban elvárhatótól, a szociális elvárásokat durván áthágja. Sokkal súlyosabb lehet, mint egy gyermekcsíny vagy egy serdülőkori lázadás és hosszan tart (hat hónap vagy annál hosszabb ideig). Jellemzi még: nagyfokú harcoság, társakkal, tárgyakkal, állatokkal szembeni durva bánásmód, fenyegető erőfitogtatás, indulatkitörések, iskolakerülés, hazudozás.

A fejlesztés elvei, módszerei feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére.
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében.
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önértékesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel.
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Figyelemzavar

- Nem figyel a részletekre, az iskolai feladatokban figyelmetlenségre utaló hibákat vét
- Nehezebb esik figyelmét fenntartani mind a feladatokban, mind a játékban
- Gyakran nem követi az utasításokat, nem fejezi be az iskolai feladatokat
- Nehézségei vannak a feladatainak a megszervezésében
- Nem szereti, megkerüli, megtagadja azokat a feladatoknak az elvégzését, amelyek tartós szellemi erőfeszítést igényelnek (házi feladat, iskolai munka)
- Gyakran elveszti az iskolai munkához szükséges dolgokat
- Figyelme könnyen elterelődik

Hiperaktivitás

- Matat kezével, lábával, fészkelődik az ülésen
- Gyakran felugrál a helyéről az iskolában
- Össze-vissza rohangál
- Nem tud csendesen játszani
- Állandó mozgásban van
- Sokat beszél

Feladatok az SNI tanulókkal kapcsolatban

Minden tanév elején a szakértői bizottság szakvéleményének elemzése és a tanuló megfigyelése alapján történik a rehabilitációs foglalkozások megszervezése. Ez mindig team munkában történik. Az integrált nevelés csak a különböző szakemberek tervezett és tudatos együttműködése keretében lehet eredményes (igazgató, osztályfőnök, szaktanár, fejlesztő pedagógus, Belvárosi Pedagógiai Szak- és Szakmai Szolgálat gyógypedagógusa, logopédusa, egyéb adekvát szakemberek).

Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása is közösen készül. A megvalósításban mindenki a maga kompetenciája szerint vesz részt. A rehabilitációs óra megtartása gyógypedagógusi kompetencia.

Az egyéni fejlődési lap vezetése kötelező.

A fejlődés figyelemmel kísérése folyamatos. A fejlesztési terv szükség szerint módosítható. Félévkor és tanév végén az elért eredmények megbeszélése a szülő bevonásával történik.

A rehabilitációs órák számát általában a szakértői vélemény írja elő. Ennek a hiányában a Ktv. 52.§ (6) – ban előírt óraszám az iránymutató (adott évfolyamra kötelezően előírt óraszám alapján)

Kapcsolattartás a Beszédvizsgáló Országos Szakértő és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központjával, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központtal, a Belvárosi Pedagógiai Szak- és Szakmai Szolgálattal, a Gyermekjóléti Szolgálattal.

Feltételek

1.) Személyi feltételek:

A személyi feltételeket a fejlesztő pedagóguson kívül a Belvárosi Pedagógiai Szak- és Szakmai Szolgálat utazó szakemberhálózat keretén belül biztosítja a következő szakembereket:

- pszichológus kapcsolattartó
- gyógypedagógus

Az iskolánk fejlesztő pedagógusainak feladata a tanítók, tanárok és a tanulást segítő szakemberek munkájának koordinálása, a fejlesztő munkában való aktív részvétel

2. Tárgyi feltételek

- fejlesztő szoba - „Észpörgető kuckó”
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok

Az SNI tanulók sikeres integrációjához elengedhetetlen az oktatás-nevelés minden területét átfogó differenciálás.

Differenciálás megjelenik:

1. Segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben, közvetítési módban
2. Tananyag tartalmában
3. Óraszervezésben
4. Tanítási-tanulási ütemben
5. Célokban
6. Számonkérés, értékelés módjában, típusában

Integráció-inklúzió

Az integráció-együttnevelés- során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van.

Célunk az inkluzív iskola, mely minden gyermek felé befogadó, és ennek a szemléletnek a következménye az együttnevelés.

- Változatos módszerek és óravezetés
- Differenciáló, önértékelésre is alapozó pedagógia
- Gondok esetén a pedagógusnak kell változtatni
- A gyógypedagógus partner a megoldásban
- Szemléletváltás a teljes tantestületben
- Tanítási stílus az együttműködő tanulás, csoport- és pármunka

A differenciálás az a folyamat, mely során a pedagógus-függetlenül attól, hogy van-e az osztályában sajátos nevelési igényű tanuló, vagy nincs- a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítja.

4. melléklet:

A Hild József Általános Iskola fejlesztőpedagógiai programja

*„Az egész a nem tökéletes, hanem teljes
(C.G. Jung)*

1. MISSZIÓ

A Hild József Általános Iskolában a 2003/2004. tanévtől beinduló fejlesztőmunka olyan tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek oktatását- nevelését vállalta fel, akiknek speciális nevelési igényét csakis a mindennapos oktatáshoz szorosan kapcsolódó komplex fejlesztés igényelheti ki. További célja, hogy az intenzív prevenció és rehabilitáció a tanulók mihamarabb, a fejlesztő pedagógus segítségével tanuljanak tovább.

2. A FEJLESZTÉS CÉLRENDSZERE

A fejlesztés célja, hogy a nálunk tanuló tanulási kudarcnak kitett gyermekek

- képesek legyenek elsajátítani a kultúra leglényegesebb elemeit
- szellemi és fizikai tehetségét és képességeit a lehető leghamarabb, az optimális határig fejlesszük ki
- az intenzív fejlesztés eredményeképpen eleget tudjanak tenni az alpműveltségi követelményeknek
- hosszabb távlatban képessé váljanak a továbbtanulásra, szakképzésre
- a harmonikus személyiség kialakulásához szükséges feltételeket teremtsünk meg
- az optimális fejlesztéshez szükséges szegregált körülményeket a legrövidebb időre csökkentsük, ezáltal lehetőséget biztosítva számukra a mihamarabbi integrált oktatásra.

3. A FEJLESZTÉS IDEJE, JELLEMZŐI, RENDJE

A tanulási zavar állapot, mely olyan gyermekeknél fordul elő, akik átlagos, vagy átlag alatti intelligenciával rendelkeznek, és mindenekelőtt az jellemező rájuk, hogy a tanulás egy részterületén életkorukhoz képest jelentős az elmaradásuk.

Ezek:

- beszéd- és beszédmegértés
- figyelem, koncentráció
- gondolkodás
- magatartás
- és/vagy a mozgás tünetei

A tanulási zavarral küzdő gyermekek esetében, mivel speciális, átlagostól eltérő adottságokkal rendelkeznek, egy-egy tanuláshoz szükséges funkció gyengébb működésével vagy hiányával találjuk magunkat szemben, így speciális pedagógiai módszerekre van szükség a probléma kezeléséhez.

A tanulási zavarok előfordulása, gyakorisága függetleníthető országtól, szociális háttértől egyaránt. Azonban nagyban függ az organikus okoktól, és az ingerszegény környezettől, amennyiben az alatt az inger minőségét értjük.

A speciális tanulási probléma azt jelenti, hogy a gyermeknek valamilyen a tanuláshoz szükséges képessége nem alakult ki, vagy még nem éri el a gyermek életkorának megfelelő szintet. A különböző tünetek különböző súlyossággal jelentkeznek az egyes gyermekeknél. A tünetek súlyossága a helyzettől függően is változhat.

A fejlesztés az alapképzést kiegészítő, nem kötelező tanórai foglalkozás.

Minden gyermek estében a vizsgálati eredményeket figyelembe véve, egyéni fejlesztési terv készül.

A fejlesztési terv az alábbi területeket ölelheti fel:

1. egyéni és kiscsoportos terápia
2. diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia prevenció, reedukáció
3. matematika korrekció
4. mozgásfejlesztés, finommotorika fejlesztés
5. sport- játékok
6. báb-terápia
7. meseterápia
8. művészeti terápiák (dalos játékok, kézműves foglalkozások)
9. A fejlesztő csoportba sorolás szempontjai
10. az 1. évfolyam átfogó DIFER mérése, melynek eredménye elsődleges az évfolyam esetében
11. felsőbb évfolyamokon az osztályfőnök, szaktanár javaslata alapján, mérés után
12. logopédus szakember javaslata
13. az elérendő képességek és készségek szintjéhez viszonyított tudás
14. Szakértői Bizottság, Nevelési Tanácsadó javaslata
15. a csoport maximum létszáma
16. diszkalkulia terápia esetén kizárólag egyéni fejlesztés

4. A TANULÓI JOGVISZONY

1. Széleskörű tájékoztatást adunk a fejlesztési lehetőségekről, szükség esetén segítő tanácsokkal látjuk el a szülőket
2. Egyeztetjük nevelési elvárásainkat és elveinket
3. Megfigyelhetjük a gyermekek egyéni és kiscsoportos keretek között
4. Elvégezzük az általunk is elvégezhető, és esetlegesen hiányzó vizsgálatokat
5. Sindelar- vizsgálatok végez a fejlesztő pedagógus szükség esetén
6. Ha szükséges, Szakértői Bizottsághoz, Nevelési Tanácsadóhoz, irányítjuk
7. A csoportban való belépés mindenkor a szülő írásos belegyező nyilatkozata után történik
8. A tanulásban akadályozott gyermekek részére készített egyéni fejlesztési terve kiemelt részei
9. Minden gyerek fejlesztése egyéni terve alapján történik

A követelmények elsajátíttatása a beszéd, nyelvi és egyéb tanulási zavarok kompenzálása és megszüntetése érdekében végzett folyamatos korrekciós, rehabilitációs és sérülésspecifikus, egyéni és kiscsoportos terápiás programok segítségével történik.

Legnagyobb hangsúlyt a Magyar nyelv és irodalom és a Matematika műveltségi területei kapják.

A FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁSOK FEJLESZTÉSI TERÜLETEI

1. Önellátás, szociabilitás (alkalmazkodás, kapcsolatkézség, praktikus gondolkodás).
2. Nagymozgások fejlesztése (ez minden fejlesztés előfeltétele).
3. Finommotorika fejlesztése (összehangolva a grafomotoros fejlesztéssel).
4. Beszédfejlesztés.
5. Percepciófejlesztés (vizuális, akusztikus, tapintásos, kineztikus, taktilis).
6. Mennyiségélmények a matematikában.
7. Figyelem-, emlékezet-, képzeletfejlesztés.
8. Gondolkodási műveletek fejlesztése.

A felsorolt területek fejlesztését komplexen kezeljük, az egyes funkciók együttes fejlesztése történik, mivel e funkciók szétbontása nehezen megvalósítható. A gyermekek gondolkodása az értelmi képességek egyéb összetevői, sajátosságai miatt ebben az életkorban tevékenységbe ágyazva, manipulációhoz kötötten fejleszthető eredményese. A feladatlapok megoldásai és a szabálykövetés elvontabb megoldásai előtt minden esetben betartottuk az egymásra épülő fokozatokat. Így előbb cselekvéses szinten hoztunk létre mozgásos hangsúlyú belső szemléleti képet, mely később elvezetett a könnyebben felidézhető és jól mobilizálható szabályokig.

A mozgásfejlesztésben található meg a testi, pszichoszociális és értelmi fejlesztési vonal tényleges érintkezése, s ilyenformán a mozgással egyidejűleg befolyásolhatjuk a kognitív és a szociális funkciók fejlődését és kibontakozását.

Fejlesztőprogramunk főbb feladatkörei egybe az énfunkciók alakulásának alapozói. Például a nagymozgások fejlesztésénél a mozgás feletti kontrollt erősítő, a mozgás tudatos irányítását elősegítő gyakorlatok az énkontroll funkciónak közvetlen alakítói. A szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése, a jól kivitelezett gyakorlatok a testrészek feletti uralom, az ügyesség érzését keltve pozitív énképet eredményeznek, pozitív viszont alakítanak a saját testet, amely az önelfogadást segíti elő. A mozgásos feladatok együttes kivitelezése csak egymásra figyelve, egymáshoz igazodva képzelhető el. Eközben szerezhethet a gyermek olyan stabil tapasztalatokat, hogy hol vannak tényleges énhatárai a fizikai és a szociális térben megfelelő tevékenységi formában – a mozgásban – gyakorolhatja az életkorra specifikus énfunkciókat: éntudat, autonómia, kompetencia és kooperációra való alkalmasság.

Testséma- fejlesztő programunkban például a meghatározott testrészekre koncentrálnak feladatok során tanulja meg a gyermek a szándékos mozgások akarati irányítását, amely a figyelemkoncentráció és az akarati erőfeszítéseket erősíti. Fejlesztő tárgyként rendkívül hasznosnak bizonyul a tükör, amely a vizuális testmodell, az énkép kialakítását segíti. A tükör visszajelzi a különböző mozgásokat, így tökéletesebb kivitelezésre ösztönöz, új mozgásformák kipróbálására készíti. Tehát a tükör információkat nyújt a gyermeknek testi jelmezöiről: magasság, testesség, a testfelszínről, az énhatárok térbeli kiterjedéséről, szem és haj színéről stb., elősegítve a testfogalom kialakulását, az én jobb elfogadást.

Az alsó tagozatos korosztálynál alapozhatunk nagyfokú mozgásigényre, hiszen a mozgásnak domináns szerepe van a gyermek élettevékenységben, a környezettel való kapcsolatában. Önérvényesítésben eszközként használja saját testét és motoros megnyilvánulásait. A szociális szabályozásnak, a megerősítő visszajelzésnek főként erre a mozgástevékenységre kell összpontosulnia. Így a mozgásfejlesztés során alakuló testi én a pszichés énfunkciók fejlődésének alapozója lesz. Lényegében tehát a mozgásfejlesztésben található meg a tényleges érintkezés a testi értelemi és szociális fejlődési vonal befolyásolásában.

5. AZ ANYANYELVI, KOMMUNIKÁCIÓS NEVELÉS, AZ OLVASÁS-ÍRÁS MEGALAPOZÁSA

- Beszédfejlesztés

Szókincsbővítés

babozás, mesedramatizálás;

versek, mesék, dalok tanulása;

szituációs (kommunikációt fejlesztő) játékok

A fejlesztő pedagógus heti programjában anyanyelvi-kommunikáció, írás-előkészítő és olvasás-előkészítő, valamint egy mennyiségélmény-számolás foglalkozás szerepel.

Olvasáselőkészítés

Célja: az olvasás elsajátításához készségek megalapozása, fejlesztése. (Vizuális percepció fejlesztése [fixálás, tárttság, időrend, pozíció], konstanciák, Gestaltok, formaészlelés fejlesztése, vizuális, absztraktt jelek felismerésének, észlelésének fejlesztése, a szem-kéz koordináció fejlesztése, analízáló-szintetizáló képesség fejlesztése, hallási figyelem, hangdifferenciálás fejlesztése, beszédmegértés fejlesztése, vizuális, verbális, akusztikus emlékezet fejlesztése.)

Írás-előkészítés

Téri helyzetek, irányok észlelése, az orientáció fejlesztése, percepciós gyakorlatok, a keresztcsatornák fejlesztése, finommotorika fejlesztése, egyszerű forma és ritmus felismerése és reprodukálása, íráselemek kicsinyített formában történő lerajzolása.

Mondatalkotási gyakorlatok

Élmények meséltetése, emlékezet, képzelet, alkotóképesség fejlesztése, szimbólumfelfogás és szimbólumhasználat fejlesztése, a problémamegoldás és a gondolkodás flexibilitásának fejlesztése pantomim gyakorlatok.

6. SZÁMOLÁS, MENNYISÉGI ISMERETEK, MENNYISÉGÉLMÉNYEK A MATEMATIKÁBAN

Célja:

elemi számfogalmak és matematikai készségek kialakítása, megalapozása;

a megismerő funkciók fejlesztése;

gondolkodásfejlesztés (rendezés, soralkotás);

matematikai kifejezések adekvát használatának elsajátítása, utasítások követése.

Témakörök:

halmazok, logika;

számolás és mennyiségélmények;

relációk, függvények, sorozatok;

geometria, mérések;

kombinatorika, valószínűségi játékok.

A fejlesztő pedagógus által tartott foglalkozások és az iskolai tanórák összehangolása is folyamatos. A matematikai foglalkozások során is fontos elv a fokozatosság betartása. A súlypont a műveletek értelmezésén és a sokoldalú feladatmegoldáson van.

7. KREATIVITÁST, ALAPVETŐ PSZICHÉS KÉPESSÉGEKET FEJLESZTŐ PEDAGÓGIAI PROGRAM

A foglalkozássorozat célja a megismerési – ismeretelsajátítási magatartási zavarral küzdő gyermekek egyidejű, szükség szerinti többoldalú fejlesztése annak érdekében, hogy iskolai bevalásuk, iskolai alkalmasságuk képességeiknek megfelelő legyen.

A program három fő módszertani csoportra osztható:

- felzárkóztató, hiánypótló;
- kompenzáló;
- preferáló, megerősítő.

A felzárkóztató, hiánypótló pedagógiai módszer lehetőséget ad az ismeret-elsajátítás során kialakult hiányosságok speciális formában történő pótlására. A speciális forma azt jelenti, hogy egyrészt a foglalkozás üteme és tematikája a csoporttagok egyedi fejlettségi szintjének megfelelően van összeállítva, másrészt a csoport szervezeti keretei eltérnek a hagyományos iskolai csoportétól.

A kompenzálás azt jelenti, hogy a pedagógus az ismeretelsajátítás eltérő ütemét vagy mértékét a személyes adottságok, képességek, lehetőségek, magatartásformák oldaláról közelíti meg. Fontos a teljesítményrontó szorongás, gátlásosság oldása, a hiányzó vagy ki nem alakult önbizalom megteremtése.

A preferáló, megerősítő módszer a gyermek önmagához mért legnagyobb teljesítményének az eltérését segíti elő. Azokat a tulajdonságokat, amelyekben a gyermek jól teljesít, sikerélményeken keresztül is hatékonyan lehet fejleszteni.

8. A FEJLESZTÉS TERÜLETEI

A figyelem fejlesztése

- *Akusztikus figyelem fejlesztése* (hanganalízis [hangsorból megadott hang kiemelése]; alacsony intenzitású ingerek észlelése [suttogó játékok]).
- *Vizuális figyelem fejlesztése* (rejtett alakzatok kontúrozása, figura-háttér feladatok, vonalkövető útvesztő feladatok).
- *A figyelem terjedelmének növelése* (egyidejűleg több információ nyújtása, több tárgy adása, azonossági és különbségi jegyek önálló kiemelése).
- *A figyelem tartósságának fejlesztése* (egy feladaton belüli tevékenységváltozások számának fokozatos növelése, azok variálása).

Az észlelés, precepció fejlesztése

- *Vizuális zártság – egészlegesség észlelésének alakítása* („Mi hiányzik” játék. Ismert tárgyak, eszközök egy részletének hiányának felismertetése, hiányos képek kiegészítése, rejtett figurák megtalálása).
- *Vizuális időrendiség felismertetése* (képek alapján elmesélt történetek időrendileg helyes kirakása).
- *Vizuális ritmus* (különböző vizuális minták folytatása; először tárgyakból kirakott minták, sorok folytatása [például gyöngyökből, kockákból, kártyákból stb.]; ezt követi a rajzosképi munkák elrendezése [például fekvő, ülő, álló, járó alakok összerakása], sorminta rajzoltatása).
- *Alaklátás és formamállandóság fejlesztése* (a lehető legtöbbféle alak, forma, méret mozgásos megtapasztalása, tapintás segítségével történő észlelése, a formák vizuális úton történő azonosítása, más anyagokból való kirakása, minták festése, rajzoltatása).
-

Az ismeretrögzítés erősítése, mélyítése

Fontos, hogy megtervezzük a gyakorlatok ismétlésének gyakoriságát. A rögzítéshez segítséget adhat, ha néha rendhagyónak tűnő asszociációkat építünk be.

A rövid idejű vizuális és verbális memória fejlesztése

Memóriajátékok, társasjátékok, óvodástársak megfigyelése, majd felidézése, eseményképp megfigyelése, majd látás utáni felidézése, tárgyak megfigyelése, majd látás és hallás utáni felidézése, verbális memória fejlesztése különböző szavak játékos elrendezése utáni felidézés révén, rövid mondókák memorizálása stb.

A szem-kéz-láb koordinációjának fejlesztése

Labda célba dobása, karikadobás változó irányokban, kuglijáték, ugrókötelezés, karikába belépés vagy beugrás, ugróiskola egyszerűbb, majd nehezebb formája stb.

A testséma fejlesztése

Célja: a testfogalom tudatos ismerete, a test és a testrészek funkcióinak ismerete. Képen, rajzon az egyes testrészek behelyezése, részekből emberfigura összeállítása, testmozgások, irányított gyakorlatok során a különböző testrészek és azok funkcióinak érzékeltetése és tudatosítása, önmaga felismerése, azonosítása tükörgyakorlatokkal, játékos mondókákkal, az oldaliság tanítása, az irányok saját testen, térben síkban történő differenciálása, tudatosítása, megerősítése stb.

A kreativitás fejlesztése

A gyermek kreativitását azok a helyzetek és gyakorlatok fejlesztik, amelyek kíváncsiságát, játékoságát, tevékeny, nonkonformista sablonoktól mentes attitűdjét, önállóságát, sokirányú érdeklődését, környezetére vonatkozó szociális érzékenység, beleélő készség ét megmozgatják. A dramatikus játék segíti a csoporttá szerveződést, a kommunikációt, a kreativitás fejlesztésén keresztül az egész személyiség fejlődését. A dramatikus eszközökkel, módszerekkel biztosítható a sokoldalú ismeretnyújtás, az ismeretek szélesebb alkalmazása, az együttműködési és empátiás készség fejlesztése. A már eddig felsorolt gyakorlatok mindegyike alkalmas erre.

Kreativitást fejlesztő játék még a megszemélyesítő vagy szoborjáték, mondókaelrejtés, asszociációs lánc elindítása, gyurmázás fantázia után stb.

Önkifejezés, önjellemzés

Megfelelő kép kialakítása önmagáról. Ki vagyok én, mit tudok én? Önarckép (tükörben való szemlélődés után önarckép alkotása különböző technikákkal). Mi a legkedvesebb játékom otthon és az iskolában? A játékról és a játék adta örömről való beszélgetés, a játék kipróbálása csoportban.

9. KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI

A fejlesztő pedagógus folyamatos kapcsolatot tart fenn a megfelelő szervekkel:

1. Belvárosi Pedagógiai Szak-és Szakmai Szolgálat
2. Szakértői Bizottságok

3. melléklet:

A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1. feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
2	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
3	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
4	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
5	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
6	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
7	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
8	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
9	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
10	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
11	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
12	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
13	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
14	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
15	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
16	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
17	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
18	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
19	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
20	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
21	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
2	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
3	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53
4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELEÉS ÉS LEENGEDÉS FOLYAMATOSAN (A háti izmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórártás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórártásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32
2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSSEL FOLYAMATOSAN (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újabb felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57
6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	5	7	9	11	13	15	17	19
2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16
12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

4. A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

Elért összes pontszám	Minősítés
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes
43 – 52	jó
53 – 63	kiváló